PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Kauppa haastaa viljelijät hävikkiä vähentämään

MTK:n mukaan tiloilla syntyy hävikkiä hyvin vähän. Eniten hukkaan menee perunaa.

Kuluttajaliiton järjestämän hävikkiviikon varjolla päivittäistavarakauppaa edustava PTY haastaa maatilat vähentämään ruuan hävikkiä.

Johtaja **Ilkka Niemisen** mukaan kaupat ovat jo onnistuneet tavoitteessa mukavasti.

”Kauppojen ruokahävikki on noin 12–14 kiloa suomalaista kohti eli puolet vähemmän kuin kotitalouksissa.”

Keinoja hävikin vähentämiseen ovat sähköiset ennuste- ja tilausjärjestelmät, tehokas logistiikka, kauppojen sunnuntaiaukiolo ja ammattitaitoinen henkilökunta. Tuotteita myös myydään alennuksella viimeisen käyttöpäivän lähestyessä.

Myymättä jäänyttä ruokaa lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen ja ohjataan teollisuuteen.

Kaupat mielellään lahjoittaisivat ruokaa myös eläintiloille, mutta byrokratia estää sen.

HOK-Elannon laatu- ja ympäristöpäällikkö **Satu Kattilamäki** kertoo, että myymälän pitäisi rekisteröityä rehuntuottajaksi, jos se haluaisi toimittaa ruokaa karja- tai hevostilalle. Kuvioon astuisi myös viranomaisvalvonta. Lisäksi viljelijän pitäisi kirjata rehuvirta tukihakemuksiinsa.

Tiloilla vähän hävikkiä

MTK:n kasvinviljelyasiamiehen **Mika Virtasen** mukaan maatiloilla syntyy erittäin vähän hävikkiä.

”Hävikkiä tulee varastokaudella pilaantumisen takia. Varastosta tuote, kuten porkkana, otetaan lajitteluun, jossa ykkösluokka pakataan vähittäiskauppaan. Ykkösluokkaan kelpaamaton hyödynnetään raasteen, juuressoseen tai muun tuotteen raaka-aineena. Ylijäävä tavara menee karjan rehuksi tai riistan ruokintaan.”

> Hävikkiä tulee varastokaudella pilaantumisen takia. Varastosta tuote, kuten porkkana, otetaan lajitteluun, jossa ykkösluokka pakataan vähittäiskauppaan.
>
> **MIKA VIRTANEN**

Loput maatilojen sivuvirrat kulkeutuvat lannoitteeksi ja biopolttoaineeksi ja vain pieni osa kompostoidaan.

Oman osansa hävikin vähentämisessä tekevät kakkoslaatua ostavat yritykset.

Esimerkiksi Vihannissa sijaitseva Pohjolan peruna ostaa perunoita, jotka eivät kelpaa vähittäiskauppaan. Niistä valmistetaan perunahiutaleita.

”Pintaviallisia ja väärän kokoisia perunoita otetaan vastaan jatkuvasti”, kertoo toimitusjohtaja **Paavo Liestalo**.

Maito talteen tehokkaasti

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT) tutki maatilojen sivuvirtoja vuonna 2014 päättyneessä Foodspill 2 -hankkeessa.

Sen mukaan eniten hukkaa aiheuttavat luonnonolosuhteet, kannattamattomuusongelmat ja ylituotanto.

Tutkimuksessa tarkasteltiin jäävuorisalaatin, leipävehnän, naudanlihan, sianlihan, maidon, perunan ja mansikan tuotantoa.

Suurin hävikki havaittiin perunalla, josta 82 prosenttia pysyy ruokaketjussa. Loppu on sivuvirtaa ja hävikkiä.

Vähiten hukkaan menee maitoa, josta vain 0,5 prosenttia tuhlaantuu lääkejäämien vuoksi tai pesuvesien mukana.

KATJA LAMMINEN

MARKKU VUORIKARI

Tärkeätä, ettei ruokaa joudu hukkaan, sanoivat Jukka Ukkonen (vas.), Eerika Salminen ja Louise Lili.

Hävikkikeitto maistui hyvältä

Hävikkikasviksista valmistettu keitto maistui monelle torstaina Helsingin Narinkkatorilla.

”Todella hyvää keittoa”, kehuivat **Jukka Ukkonen** ja **Eerika Salminen**.

Ukkonen oli kuullut tapahtumasta radiosta ja Salminen huomannut Facebookista.

”Hyvä olisi, että hävikkiruoka annettaisiin ennen viimeistä käyttöpäivää hyväntekeväisyyteen”, mietti Ukkonen.

”Eikä varsinkaan heitettäisi roskiin ja heitettäisi rotanmyrkkyä päälle, niin ettei sitä voi edes dyykata”, totesi Salminen.

Laurea-ammattikorkeakoulun restonomiopiskelijoiden valmistamaa keittoa tarjoiltiin Helsingissä noin 3 000 annosta.

”Vihannekset on saatu tuottajilta, juurekset Forssasta ja sipulit Kalannista. Tomaatit ovat Kauppapuutarhaliitolta ja ykkösluokkaa, koska niistä ei juuri hävikkikasviksia tule”, sanoi Narinkkatorilla ruokahävikistä kertonut Saa Syödä! -tapahtuman koordinaattori **Elina Ovaskainen** Motivasta.

Jenni Kokko jakoi hävikkikasviksista valmistettua kasviskeittoa torstaina Helsingin Narinkkatorilla.

Ovaskaisen mukaan ruokahävikistä puhumisessa eivät näkökulmat lopu eikä asia vanhene.

”Ensi vuoden alusta alkaen orgaanista jätettä ei enää saa viedä kaatopaikalle eli se täytyy saada kiertoon tavalla tai toisella. Jätteenpoltto ei ole paras osoite biojätteelle.”

Valistustyössä on tekemistä, ettei hävikkiruokaa tulisi ja jos sitä tulee, niin se ohjautuu oikeaan paikkaan.

”Kotitaloudet ovat vuositasolla suurimmat hävikintuottajat”, Ovaskainen sanoo. ”Ne ovat vaikein paikka vaikuttaa, koska kaikkiin muihin ruokaketjun osiin pystytään vaikuttamaan paljon helpommin muun muassa säädöksillä.”

”Arvostakaa ruokaa. Se ei kuulu roskikseen. Jos se sinne päätyy, on heitetty hukkaan valtava määrä työtä ja ravinteita. Koko ketjun työ menee siltä osin hukkaan”, Ovaskainen muistuttaa.

Myös Kuopiossa, Tampereella ja Turussa tarjoiltiin torstaina hävikkilounaita. Yhteensä keittoa oli tarjolla noin 6 000 annosta.

MAIKKI KULMALA

Suomesta löytyi uusia sienilajeja

Suomalaismetsistä on lajiasiantuntijoiden yhteistyöllä löydetty uusia sienilajeja.

”Esimerkiksi Etelä-Suomen vähissä luonnontilaisissa metsissä makaavalla koivulahopuulla näyttää elävän hämmentävän runsas joukko pienikokoisia lahottajasieniä, joista osaa ei ole edes kuvattu tieteellisesti ja monia muita havaittu maastamme koskaan aiemmin”, sanoo interventioekologian tutkimusryhmää johtava **Panu Halme** Jyväskylän yliopistosta.

Suurin osa tutkijoiden löytämistä tuntemattomista lajeista on ollut pieniä kotelosieniä ja muita lähes paljaalle silmälle näkymättömiä lajeja.

Myös muutama uusi, isokokoinen sienilaji on tullut vastaan.

Isojärven kansallispuistosta ja Jämsän Hallinmäen suojelualueelta tutkijat löysivät hiippolajin, jota ei Suomesta ole aiemmin tavattu.

”Yhdessä Luomuksen asiantuntija **Tea von Bonsdorffin** kanssa varmistimme lajin ja mietimme, että jauhekaarnahiippo sopisi sille suomenkieliseksi nimeksi”, Halme kertoo.

”Laji kun kasvaa lahopuiden kaarnalla ja sen jalka on kuin valkoisen jauheen peitossa”, hän sanoo.

Jauhekaarnahiippo on löydetty aiemmin harvinaisena Norjasta ja Ruotsista.

”Ensisijainen tavoitteemme on selvittää lajien elintapoja ja uhanalaisuutta, mutta lajiasiantuntijoiden avulla saamme selville myös lajistoa, jota kukaan ei ole osannut edes etsiä. Mukana on lajeja, joita ei ole kuvattu tieteellisesti tai ainakaan havaittu koskaan lähialueilta”, Halme kertoo.

MAIKKI KULMALA

Ostetaan

Romut rahaksi - Ympäristö siistiksi!

Romuista eroon ennen talvea?

Ostamme teräs-, pelti- ja metalliromut niin yksityisiltä kuin yrityksiltä, yhdistyksiltä, kylätoimikunnilta jne!

Noudamme yli 1000 kg romusi tarvittaessa

Syksyn uutuutena rakennusten kokonaisvaltaiset purku-urakat rautaisella ammattitaidolla!
(Esim. Talot, ladot, navetat…)

ROMUTUSPALKKIO 1500€

Finn Recycling Oy

Avoinna: MA-PE 07-16

Soita **040 183 5644** tai **040 960 6281**
Olet tervetullut käymään myös toimipisteessämme:
Metallitie 11, 31760 Urjala!
Voit ottaa yhteyttä myös sähköpostitse:
tilaukset@finnrecycling.fi
SUOMEN AUTOKIERRÄTYKSEN VIRALLINEN VASTAANOTTOPISTE!

Romu rahaksi
Sataromu ostaa kaikki auto-/metallijätteesi. Lavapalvelu sekä järeät nostot.
Nopea nouto, soita rohkeasti.
P. 044 7417709 www.sataromu.fi

Vanhempi työkelkka LYNX 5900, LYNX 650, Yamaha Viking tai vastaava. p. 0407206885

Ostetaan **kiinteistöjä**

Ostetaan tuotannossa oleva maatila etelä-pohjanmaalta. 0442116477

Ostetaan **maa- ja metsätalous-tuotteita**

Ostetaan pyöröpaalattuja olkipaaleja. Etelä-Lappi/Pohjois-Pohjanmaa P. 040 8348936 ville.eskola@outlook.com

Ost. rehuviljaa, vanhaa ja uutta. Maksetaan sopimuksen mukaan - noudetaan. P. 0400 160937.

Ostetaan **koneita**

Vientiin käyt. Toyota paketti-,kuorma- ja henkilöautoja. Tarj. myös Mazda, Mitsub., Mb paketti-, lava- ja kuormaautoja. Nop. nouto ja pap. kuntoon. Ranjia Oy, www.ranjia.fi 045 2071005.

JOHN DEERE, MASSEY FERGUSON, CLAAS, DEUTZ-FAHR, puimureita. Kaikenkuntoiset käy. P. 044 9697772.

Ostamme käteisellä: M-B, Man, Volvo, Scania, ym. k-autot ja moottorit. Euro-Teli Oy, Hki, p. 0400-646200, 0500-659678.

Ostetaan leikkuupuimureita! Mallit M.Ferguson 206, 240 ja 440, Claas, D-Fahr, J.Deere, Volvo. p.0466363105

KÄYTTÖOHJEKIRJOJA ISOT JA PIENEMMÄTKIN ERÄT. Tarjoa p. 040 4144700.

Valmet traktori hinta n. 10.000 €. Metsäkuormaaja ulott. väh. n. 7 m. P. 050 3704888.

JOHN DEERE, WELGER JA CLAAS PAALAIMIA, viallisetkin käy. P. 040 3739327.

URSUS tai ZETOR TRAKTOREITA kuormaajalla tai ilman. Kaikenkuntoiset käy. 040 8765516.

Ostetaan traktoreita! Mallit Zetor ja Ursus. Myös huonokuntoiset käyvät! p.0466363105

Kramer 380 tai 480, tunnit alle 5000h, vm. 02-08 P. 0440 851071

Traktori ehjä/epäkuntoinen ja puutavarakuorm. 050 5921897.

TRAKTOREITA, kaikenikäisiä. Käteismaksu. P. 040 8379500.

Kääntöaurat 3-siipiset Pirkanmaa P. 0400 638293

TRAKTORI HARVESTERI. P. 040 7539413.

Belarus 4-vetotraktoreita ja pyöröpaalain. P. 040 7515331.

Tuoreimmat uutiset voit lukea **VERKKOLEHDESTÄ.** maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Koneet ja tarvikkeet

Myydään **puimureita**

CLAAS DOMINATOR 140
Vm -07,1090/45r25 eturenkaat, tappiovalvoja,säiliön korotus, 390 cm pöytä
Hinta 62 000 € alv 0%
KONEKESKO
TUOMO PÖNTYNEN 0500 242 351 JYVÄSKYLÄ

SAMPO ROSENLEW 2045 HYDRO TURBO VM. 2009
AJ.290 h.TODELLINEN HELMI. 69900 € ALV 0 %.
RAHOITUS MAHDOLLISUUS IKAALINEN. 0400-635948

John Deere 955 ja 965 puimurit. Isme ohjaamolla. Pöytä 12' ja 14'. Myydään huollettuna. H. 5900 €+alv ja 7200 € +alv. Myös vaihto varaosa JD puimuriin. P. 0500 820404.

NEW HOLLAND 8030, vm.-85, läpikäyty, soiva peli, suoraan syysvehnän puinnista. Hp. 10.000 € sis. alv. P. 050 3049031.

John Deere puimurin käytettyjä varaosia. P. 0500 820404.

PURETTUNA PUIMURIT: Sampo 360-600, MF 86-520, Fahr 66-750. TRAKTORIT: MF, Leyland, Nuffi, DB, IH. P. 02-5460195, 0400 591152.

KORJAUSKÄSIKIRJOJA Sampo 500-680, M-F / Sampo 330-20. HUOLLA - KORJAA ITSE. Säästät selvää rahaa. P. 0400 165568.

NYT TALVEN ALTA POIS

SAMPO ROSENLEW 2065 HYDRO
vm 2000
4.20 pöytä + vaunu.Ilmastointi Öljynavat.
28 500 € alv 0 %

SAMPO ROSENLEW 680
6500 € alv 0 %

NEW HOLLAND 8030
isolla renkailla .
16 500 € alv 0 %

CLAAS AJOSILPPURI 840 4X4
vm 1996, 300hd noukin
32 258 € alv 0 %

KONEKESKO
VAIHTO/RAHOITUS KONEKESKO OY/ SEINÄJOKI WAXLAX 050–5762 991 peter.waxlax@kesko.fi

JD 1052 -90
aj. 1755 h, hp. 12900 € + alv.
Latvala Group Oy
0400 368332 / Jussi

MF 206 PURKUUN. Hyvä Isme ohjaamo. H. 1500 €. P. 0400 241058.

Claas 58S, vm.-90, 360cm, hydr. tyhjäysputki, 6-sylinterinen moottori. P. 0400 763201 Talvitie.

Sampo 500 hytillinen, h. 2600€ sis. alv. P. 045 2606346.

Myydään **maatalouskoneita**

FELLA

NYT MYYDÄÄN NURMENKORJUUKONEET VARASTOSTA POIS!

ERIKOIS-HINTAAN!

VARASTOKONEET ERIKOISHINTAAN - KYSY TARJOUS!

Maksuaikaa kaikkin koneisiin kesäkuun 2016 loppuun.

NIITTOKONEET	Työleveys (m)	Varastossa
Lieriöhammaspyöräkäyttö, 3-pistekiinnitys		
SM 208 Inline	2,06	1
SM 248 Inline	2,42	1
Kulmavaihdekäyttö, etuasennus, nivelpukki		
SM 310 FZ KC	3	5
Kulmavaihdekäyttö, niittokoneyhdistelmä (perhonen), Isobus -ohjauksella		
SM 8312 TL KCB	8,3	2
Kulmavaihdekäyttö, niittokoneyhdistelmä (perhonen)		
SM 911 TL KC	8,3	1
SM 991 TL KC	9,3	1
Kulmavaihdekäyttö, taka-as, keskiripustus		
SM 3060 TL KC	3	1
SM 3570 TL KC	3,5	1
Kulmavaihdekäyttö, vedettävä, pyörätuella		
SM 401 Trans KC	4	1
Kulmavaihdekäyttö, vedettävä, kuljetusalustalla		
SM 3575 Trans KC	3,5	5
KARHOTTIMET		
Kaksiroottoriset, keskelle karhottava		
TS 880	7,2-8	4
TS 801	6,8-7,6	1
PÖYHIMET		
Kuljetusalustalla		
TH13010 Trans	12,5	1

AGCO Your Agriculture Company

FELLA-myyjäsi, AGCO Suomi Oy
Lisätietoja ja lähimmän myyjän yhteystiedot saat numerosta 020 45 501 tai www.agcosuomi.fi

Harvesting Energy!